

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/74302>

Please be advised that this information was generated on 2021-06-13 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip **Review**

Afl. 2008-37

12 november 2008

‘Nieuwe’ successierechtelijke bedrijfsopvolgingsfaciliteiten Eenvoud is het kenmerk van het ware!?

De verkenningsnotitie van staatssecretaris De Jager van Financiën van 24 oktober jongstleden wordt in paragraaf 2 afgesloten met de zin:

‘Tot slot is het vanuit het oogpunt van ondernemerschap ook zaak prioriteit te geven aan de vereenvoudiging van de bedrijfsopvolgingsregeling.’

Zoals u weet, zullen de wijzigingen van de successiebelastingen binnen het kader van de *huidige* wet plaatsvinden (zie ook *EstateTip Review* 2008-35). Voor de regeling van de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten is al ruimte in de wet beschikbaar, te weten in hoofdstuk IIIA met het opschrift ‘Bedrijfsopvolging’. Op dit moment huizen daarin de artikelen 35b en 35c, die – als wij de voornemens van de staatssecretaris voor ogen houden – op de schop zullen gaan.

Zoals u ook weet leveren de huidige faciliteiten in materiële zin een *vrijstelling* voor de successiebelastingen op van 75% van de krachtens erfrecht of gift verkregen onderneming of aanmerkelijkbelangaandelen. Niets meer aan doen, zou men kunnen stellen.

Er valt echter wel wat te verbeteren aan de vormgeving van de huidige regeling. Zo is deze nogal *gecompliceerd*. Wat dacht u bijvoorbeeld van artikel 31a lid 2 SW 1956, dat luidt als volgt:

‘De over te conserveren waarde verschuldigde belasting is het bedrag aan belasting dat verschuldigd zou zijn zonder de in het eerste lid bedoelde vermindering aan te conserveren waarde, na aftrek van de overeenkomstig het eerste lid bepaalde belasting.’

De regeling is thans *verbrokkeld* over de Successiewet 1956 en de Invorderingswet 1990, in respectievelijk de artikelen 31a, 35b, 35c, 53a, 53b, 53c en in de leden 11 tot en met 13 van artikel 25. Wat verder opvalt is het *onderscheid* dat soms wordt gemaakt in de faciëring van een ‘Box I-onderneming’ en ‘Box II-aandelen’. Zo valt beleggingsvermogen bij deze onderneming geheel buiten de boot terwijl de 15%-regeling van artikel 7a Uitvoeringsregeling SW 1965 tot gevolg heeft dat dergelijk vermo-

gen voor een deel voor de belastingkorting meegaat. Ten slotte heeft de *consolidatie* van concernvennootschappen in de vakliteratuur tot uiteenlopende vragen en standpunten geleid. Met het Besluit van 10 oktober 2007, nr. CPP2007/383M heeft de staatssecretaris voor de praktijk benodigde duidelijkheid gebracht, maar daarbij tevens aangekondigd dat een en ander in nadere wetgeving zal worden neergelegd. De staatssecretaris heeft daarvoor de aftrap gedaan met de gemelde verkenningsnotitie, waarbij in paragraaf 4 de bedrijfsopvolgingsregeling aan de orde wordt gesteld.

De belangrijkste mededeling in de bedoelde notitie, als het om de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten gaat, is vanzelfsprekend dat deze faciliteiten gehandhaafd blijven. Sterker nog, als gevolg van de tariefmatige aanpassingen die voorgenomen worden, zal de *belastingdruk* bij opvolging binnen de familie (Tariefgroep 1) verder *afnemen*. Thans is het toptarief binnen deze groep 27%, hetgeen bij een vrijstelling van 75% van de verkrijging tot een heffing van 6,75% van het ondernemingsvermogen leidt. Onder de nieuwe tariefstructuur bedraagt de heffing nog slechts 5% van dat vermogen. Deze ruimhartige tegemoetkoming wordt volgens de staatssecretaris gerechtvaardigd door het belang dat dit kabinet, evenals de vorige kabinetten, zo wordt in de notitie opgemerkt, 'hecht aan de onbelemmerde voortzettingen van ondernemingen in het kader van de stimulering van de economische bedrijvigheid'. Deze '*lastenverlichting*' wordt verder gefundeerd met de mededeling dat de bedrijfsopvolgingsregeling als zodanig nog eens onder de loep zal worden genomen, 'opdat de faciliteit over de volle linie ten goede komt aan de instandhouding van het reële bedrijf'.

We kunnen ons in dit kader voorstellen dat de staatssecretaris nadere voorwaarden gaat stellen aan de omvang van een onderneming, wellicht toegespitst op het aantal *werknemers* of het (behoud van het) daarin aanwezige *kapitaal*. Dergelijke voorwaarden komen we bijvoorbeeld tegen in de Belgische bedrijfsopvolgingsfaciliteiten. Zo bepaalt artikel 60bis lid 5 van het Wetboek der Successierechten dat voor het volledig benutten van deze faciliteiten de verkregen onderneming of vennootschap in de twaalf kwartalen voorafgaand aan het overlijden minstens € 500.000 aan *loonlasten* heeft uitbetaald aan werknemers die in de Europese Ruimte tewerkgesteld zijn. Na de verkrijging verlangt de Belgische wet overigens gedurende twintig kwartalen behoud van tewerkstelling (zie W. Burgerhart, Enkele ontwikkelingen in de 'erfbelasting' van onze burens, *Kwartaalbericht Estate Planning*, juni 2008).

De staatssecretaris streeft verder naar een *overzichtelijker* en *eenvoudiger* regeling. In dat kader wil hij de huidige bepalingen samenvoegen en vereenvoudigen, waarbij de thans in de beleidsbesluiten neergelegde standpunten voor zover mogelijk in de wet worden opgenomen. Ook wil hij verbetering bereiken door het ondernemingsbegrip *rechtsvormneutraal* te maken; de omvang van de faciliteiten hangt niet van de gekozen rechtsvorm af.

Indien de belaste verkrijging aandelen in een BV of NV betreft, bepaalt de *consolidatieregeling* of en in welke mate van de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten gebruik kan worden gemaakt. In het gemelde besluit van 10 oktober 2007 heeft de staatssecretaris in onderdeel 4 aangegeven op welke wijze deze toerekening dient plaats te vinden, waarbij het gaat om de vraag of de moedervenootschap het *beleid* in de dochtervennootschap (*mede*) *bepaalt* in de zin van artikel 7a lid 2 Uitvoeringsregeling SW 1956. Dit leidt tot twee naast elkaar staande kwantitatieve eisen, te weten het

(on)middellijke bezit van ten minste 50% van het nominaal geplaatste kapitaal van de deelneming (onderdeel 4.1) en de aanwezigheid van een middelijk aanmerkelijk belang in de dochtervennootschap van ten minste 5% (onderdeel 4.2). De staatssecretaris is voornemens dit terug te brengen tot één kwantitatieve eis, waarbij we ons kunnen voorstellen dat hij uitsluitend de laatstgemelde eis zal handhaven.

In het kader van het te faciëren vermogen rept de verkenningnotitie nog van het voornemen om de positie van *ter beschikking gesteld vermogen* binnen de bedrijfsopvolgingsregeling nader te bezien. De vermogensbestanddelen als bedoeld in artikel 3.91 en 3.92 Wet IB 2001 kwalificeren thans niet voor de faciliteiten, alhoewel men kan betogen dat deze bestanddelen in materiële zin als ondernemingsvermogen kunnen worden aangemerkt.

Verder wil de staatssecretaris oneigenlijk gebruik beteugelen van de successie- en schenkingsrechtfaciliteiten door in het zicht van overlijden ongefacilieerd vermogen in gefacilieerd vermogen om te zetten. Alhoewel hij dit niet expliciet heeft toegespitst op de bedrijfsopvolgingsregeling, verwachten we niet dat deze aan zijn aandacht zal ontsnappen. Terwijl voor de gift van faciërend ondernemingsvermogen of aandelenpakketten in artikel 35c lid 4 SW 1956 een drempel is opgeworpen door een anterieure bezitseys van vijf jaren, ontbreekt dit voor de verkrijging krachtens erfrecht. In de verkenningnotitie wordt thans gerept van het invoeren van een *tweejaarseis*, waarmee wordt voorkomen dat op het sterfbed ongefacilieerd vermogen wordt omgezet in ondernemingsvermogen of aandelen, teneinde deze met 75% belastingkorting te doen overgaan. Een regeling die overigens ook in de voorstellen voor een nieuwe Duitse bedrijfsopvolgingsregeling te vinden is (zie W. Burgerhart, Enkele ontwikkelingen in de 'erfbelasting' van onze burens, *Kwartaalbericht Estate Planning*, juni 2008).

Tot slot wil de staatssecretaris af van het administratief omslachtige systeem van de *conserverende aanslagen*. Onder de huidige regeling wordt de verschuldigde belasting in één conserverende aanslag opgenomen en uitgesplitst naar de twee voorwaardelijke vrijstellingen (te weten van art. 35c lid 1 en 2 SW 1956) en de uitstelregeling (art. 35c lid 3 SW 1956). Het opleggen van deze aanslagen en het lezen daarvan is volgens de staatssecretaris lastig. Indien vervolgens aan de voortzettingseis van ten minste vijf jaren wordt voldaan (art. 53b SW 1956), wordt de aanslag tot nihil verminderd (art. 53c SW 1956). Omdat het 'leeuwendeel' aan deze eis voldoet, kan het 'overgrote deel' van de opgelegde aanslagen na vijf jaar worden teruggedraaid. De staatssecretaris wil dan ook toe naar een systeem waarin de belastingplichtige slechts een aanslag opgelegd krijgt voor de daadwerkelijk verschuldigde belasting, waarbij inzichtelijk zal worden gemaakt hoeveel belasting alsnog verschuldigd zal zijn indien niet aan de voortzettingvoorwaarde wordt voldaan.

De plannen van de staatssecretaris zijn ambitieus. Wij staan in beginsel achter zijn hervormingsplannen voor de successierechtelijke bedrijfsopvolgingsfaciliteiten. Met name de wens om de regeling zowel qua techniek als uitvoering te *vereenvoudigen*, spreekt ons zeer aan. Eenvoud is immers het kenmerk van het ware. Of dat ook altijd voor de bedrijfsopvolgingfaciliteiten opgaat, is de vraag. Zoals de Duitsers immers ook bij de hervorming van hun faciliteiten ondervinden 'steckt der Teufel im Detail'. Voor de estate planning van alledag lijkt er op voorhand echter geen reden om ondernemende cliënten op te roepen om voortzetting in hun bedrijf vóór de inwerking-

treding van een nieuwe regeling te voltooien, noch om die voortzetting tot na deze inwerkingtreding uit te stellen.

Dit laat echter onverlet dat we de kansen die de huidige regeling (nog) biedt optimaal moeten benutten en (waar mogelijk) de blik voor de opvolgingsplanning nu reeds op de komende bedrijfsopvolgingsfaciliteiten zullen richten. Alle reden dan ook om daarover met ons mee te denken op de komende EstateTip-dag op 27 november aanstaande in de Utrechtse Jaarbeurs, die geheel in het teken van de bedrijfsopvolging zal staan. Het inschrijfformulier voor deze cursus treft u bij dit bericht aan.

Tot volgende week!

ScholsBurgerhartSchols

Boom Juridische uitgevers

www.scholsburgerhartschols.nl

www.bju.nl

© 2008 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.